

Име на защитената зона: Осогово

Код по Натура: BG00079

Описание на района на проучване

Защитена зона Осогово се намира се в Югозападна България, на юг от гр. Кюстендил. Обхваща по-голямата част от едноименната планина на територията на България. На северозапад и север границата преминава по склоновете на планината над главен път E871 (от граничен пункт Гюешево към Кюстендил) и над града. Осогово се състои от две високи плоски планински била с направление северозапад - югоизток и югозапад - североизток. Връх Руен е най-високият в планината (2 251 m). По дълбоки долини се оттичат водите на реките Бистрица, Новоселска и Елешница от дясната приточна система на Струма. На места по билата и в долините има отделно стърчащи оголени скали, малки скални комплекси и ерозиран терени. В Осогово поради по-суровите климатични условия и по-голямата оводненост преобладават кафявите горски почви свързани с развитието на буковите гори. В по-високите части се срещат тъмнокафяви планинско-горски почви с много слабо развита иглолистна горска растителност, а по планинските била почвите са планинско-ливадни с добре развити тревни съобщества. С най-голяма площ са буковите гори от обикновен бук *Fagus sylvatica* и буковите гори, смесени с бял бор *Pinus sylvestris*. По-малка площ заемат горите от обикновен горун *Quercus dalechampii* в по-ниските части. На отделни места са запазени стари букови гори с висока природозащитна стойност. Иглолистните са от бял бор *Pinus silvestris* или смесени от бял бор и бук, както и малки по площ смесени гори от ела *Abies alba* и смърч *Picea abies*. Във високопланинския пояс се среща сибирската хвойна *Juniperus sibirica nana* предимно в съобщества с производни храстовидни и тревни формации.

В рамките на проучването на гнездовата орнитофауна за 25 дни са обследвани 57 квадрата (UTM 1x1 km), в периода юни-юли 2012 г. Използван е трансектния метод и наблюдение от стационарни точки. Общият брой на орнитологичните наблюдения е 497.

Резултати от проучването на орнитофауната

Установени са общо 74 вида птици, от тях 7 са обект на опазване в защитената зона. Допълнително бяха събрани данни за още 1 целеви вид регистрирани от други автори през 2012 г. Таблица 33 представя резултатите за целевите видове в зоната, определени съгласно публикацията Орнитологични важни места в България и Натура 2000 (Костадинова, Граматиков 2007). Необходими са допълнителни проучвания за някои видове със специфично поведение и/или ограничено разпространение. Открити са находища на някои приоритетни за опазване видове, които не са отбелязани в стандартния формуляр за зоната: черен щъркел (*Ciconia nigra*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*) пернатонога кукумявка (*Aegolius funerius*), трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*)

Таблица 33. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Бял щъркел <i>Ciconia ciconia</i>	1		
Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>		1	Не е отбелязан в стандартния формуляр
Осояд <i>Pernis apivorus</i>	2	6	
Белоопашат мишелов <i>Buteo rufinus</i>	2		
Малък креслив орел <i>Aquila pomarina</i>		2	Не е отбелязан в стандартния формуляр
Скален орел <i>Aquila chrysaetos</i>	1	2	
Сокол скитник <i>Falco peregrinus</i>	1	1	
Лещарка <i>Bonasa bonasia</i>	2		Видът е малочислен и е необходимо специализирано проучване
Ливаден дърдавец <i>Crex crex</i>		2	
Планински кеклик <i>Alectoris graeca</i>	23-223	Регистриран от други автори	
Пернатонога кукумявка <i>Aegolius funerius</i>		2	Не е отбелязан в стандартния формуляр
Бухал <i>Bubo bubo</i>	1		Видът е малочислен и е необходимо специализирано проучване
Козодой <i>Caprimulgus europaeus</i>	8-79		
Сив кълвач <i>Picus canus</i>	1-7		Видът е малочислен и е необходимо специализирано проучване
Черен кълвач <i>Dryocopus martius</i>	2-18	3	
Сирийски пъстър кълвач <i>Dendrocopos syriacus</i>	10-77		
Среден пъстър кълвач <i>Dendrocopos medius</i>	1		
Трипръст кълвач <i>Picoides tridactylus</i>		1	Не е отбелязан в стандартния формуляр
Горска чучулига <i>Lullula arborea</i>	20-200	6	
Ястребогушо коприварче <i>Sylvia nisoria</i>	8		
Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	70-200	10	

Установени заплахи

Изсичане на гори на големи площи